

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETE

DR. GYURITA RITA
A GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
IGAZGATÓJA

I. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETE AZ ALAPTÖRVÉNYBEN

A Kormány a fővárosi és megyei kormányhivatalok útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét. (34. cikk (4) bekezdés)

Az Alaptörvény *Helyi önkormányzatokra* vonatkozó rendelkezései között az alábbi felügyeleti eszközökről rendelkezik:

- a) jogszabálysértő önkormányzati rendelet bírósági felülvizsgálatának kezdeményezése (32. cikk (4) bekezdés)
- b) aktuspótlás törvényen alapuló jogalkotási kötelezettség elmulasztása esetén (32. cikk (5) bekezdés)

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

1. A törvényességi felügyeleti eljárás célja

A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásának célja

- a) a helyi önkormányzat képviselő-testülete,
- b) bizottsága,
- c) részönkormányzata,
- d) polgármestere,
- e) főpolgármestere,
- f) megyei közgyűlés elnöke,
- g) társulása,
- h) jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

2. A törvényességi felügyelet terjedelme

A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja a helyi önkormányzat:

- a) szervezetének, működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét;
- b) döntéseinek (rendelet, határozat) jogszerűségét;
- c) *törvényen alapuló jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének teljesítését.*

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG

HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

2. A törvényességi felügyelet terjedelme

Nem terjed ki a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása azokra a helyi önkormányzat és szervei által hozott határozatokra:

- a) amelyek alapján *munkaügyi vitának vagy közszolgálati jogviszonyból származó vitának* (kivéve ha a határozat a munkavállaló javára történő jogszabálysértést tartalmaz) vagy
- b) jogszabályban meghatározott *bírószági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye,*
- c) amelyet a *képviselő-testület mérlegelési jogkörében hozott*, a mérlegelési jogkörben hozott döntések esetében a kormányhivatal kizárólag a döntéshozatali eljárás jogszerűségét vizsgálhatja.

De a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása kiterjed a fentebb felsorolt határozatokra is az a) pontban meghatározott körben!

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.1. A törvényességi felhívás

Ha a kormányhivatal **jogszabálysértést észlel**, a törvényességi felügyelet körében **legalább harminc napos határidő tűzésével felhívja az érintettet annak megszüntetésére**. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni **és** a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről **vagy egyet nem értéséről** a kormányhivatalt írásban tájékoztatni.

A megadott határidő eredménytelen leteltét követően a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás **egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt**.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.2. A képviselő-testület összehívásának kezdeményezése, valamint e törvényben meghatározott esetben összehívása

A kormányhivatal kezdeményezi a polgármesternél a képviselő-testület ülésének összehívását, ha törvényességi kérdések képviselő-testület által történő megtárgyalása a helyi önkormányzat törvényes működésének biztosítása érdekében indokolt.

Ha a polgármester a kormányhivatal képviselő-testületi ülésének összehívására tett javaslatának és a 44. § szerint tett indítványnak tizenöt napon belül nem tesz eleget, a képviselő-testület ülését a kormányhivatal hívja össze.

(Az ülés összehívása során a kormányhivatal eltérhet a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában meghatározott szabályoktól.)

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.3. Önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetére alkotmánybírósági felülvizsgálat kezdeményezése, önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangja bírósági felülvizsgálatának kezdeményezése

Az önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetén a kormányhivatal a *helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter útján*, az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelő indítvány tervezetének megküldésével egyidejűleg kezdeményezi a Kormánynál az önkormányzati rendelet alkotmánybírósági felülvizsgálatának indítványozását. A kormányhivatal az indítványt a Kormánynak megküldött kezdeményezéssel *egyidejűleg megküldi az érintett helyi önkormányzatnak*. (utólagos normakontroll indítványozásának kezdeményezése)

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

- 3.3. Önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetére alkotmánybírósági felülvizsgálat kezdeményezése, önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangja bírósági felülvizsgálatának kezdeményezése

A kormányhivatal a *helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül* kezdeményezheti a Kúriánál az önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát. A bírósági eljárás megindításával egyidejűleg az indítványt a kormányhivatal megküldi az érintett helyi önkormányzatnak.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

GYMSMKH

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.4. Önkormányzat határozata felülvizsgálatának kezdeményezése a Törvényszéknél

A kormányhivatal a helyi önkormányzat *tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül* kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzati határozat felülvizsgálatát.

A törvényszék a határozat végrehajtását felfüggeszti, ha a jogszabálysértő önkormányzati határozat végrehajtása a

- a) közérdek súlyos sérelmével vagy
- b) elháríthatatlan kárral járna.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.5. Önkormányzati határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettség elmulasztása

A kormányhivatal a helyi önkormányzat *tájékoztatásának kézhezvételétől* vagy a *tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen leteltétől számított tizenöt napon belül* kezdeményezheti a törvényszéknél a helyi önkormányzat törvényen alapuló:

- a) határozathozatali kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a határozat meghozatalára való kötelezést (határidő tűzésével), vagy
- b) feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a feladat elvégzésére való kötelezést (határidő tűzésével).

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.5. Önkormányzati határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettség elmulasztása

A bíróság által kitűzött határidő elmulasztása:

Ha a helyi önkormányzat a törvényszék által megadott határidőn belül nem tesz eleget határozathozatali kötelezettségének, akkor a kormányhivatal a *határidő leteltét követő harminc napon belül* kezdeményezheti a törvényszéknél a mulasztás kormányhivatal által történő pótlásának az elrendelését az önkormányzat költségére.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.6. Képviselő-testület felosztatásának kezdeményezése

A kormányhivatal javasolhatja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek, hogy kezdeményezze a Kormánytól az Alaptörvénnyel ellentétesen működő képviselő-testület felosztatását.

3.7. Központi költségvetésből járó támogatás visszatartásának megvonásának kezdeményezése

A kormányhivatal kezdeményezheti a Magyar Államkincstárnál a központi költségvetésből járó támogatás jogszabályban meghatározott részének visszatartását vagy megvonását.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.8. Per indítása a polgármester tisztségének megszüntetése iránt

A kormányhivatal pert indíthat a **sorozatos törvénytértést elkövető polgármester tisztségének megszüntetése iránt.**

3.9. Fegyelmi eljárást kezdeményezése

A kormányhivatal fegyelmi eljárást kezdeményezhet a **helyi önkormányzat polgármestere ellen és a polgármesternél a jegyző ellen.**

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.10. Állami Számvevőszék vizsgálatának kezdeményezése

A kormányhivatal kezdeményezheti a helyi önkormányzat **gazdálkodását érintő vizsgálat lefolytatását** az Állami Számvevőszéknél.

3.11. Szakmai segítséget nyújtás

A kormányhivatal szakmai segítséget nyújt a helyi önkormányzatnak a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.12. Törvényességi felügyeleti bírság

A kormányhivatal a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot állapíthat meg,

- a) ha a jegyző a kormányhivatal felhívása ellenére a megadott határidőn belül nem tesz eleget a jegyzőkönyv megküldési kötelezettségének;
- b) ha a polgármester, a jegyző határidőben nem tesz eleget a kormányhivatal információkérésre irányuló megkeresésének;
- c) ha a törvényszék megállapítja, hogy a helyi önkormányzat jogalkotási, határozathozatali, feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének nem tett eleget és a bíróság által tűzött határidő eredménytelenül eltelt;
- d) ha a kormányhivatal kezdeményezése alapján a képviselő-testület nem folytatja le határidőben a polgármester, valamint a polgármester a jegyző ellen a fegyelmi eljárást.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei 3.12. Törvényességi felügyeleti bírság

A bírság mértéke:

A törvényességi felügyeleti bírság legkisebb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap, legmagasabb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap tízszerese.

A bírság kiszabásának elvei:

A törvényességi felügyeleti bírság kiszabásánál a kormányhivatal figyelembe veszi:

- a) a jogellenes kötelezettségszegés súlyát;
- b) a helyi önkormányzat költségvetési helyzetét, és
- c) az előző bírságok számát és mértékét.

A törvényességi felügyeleti bírság ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségszegés esetén ismételten is kiszabható.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.12. Törvényességi felügyeleti bíróság

Eljárási szabályok:

A kormányhivatal bíróságot megállapító döntésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény előírásait megfelelően kell alkalmazni.

Jogorvoslat:

A kormányhivatal bíróságot megállapító döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti a helyi önkormányzat a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül.

A törvényszék a kormányhivatal döntését megváltoztathatja, a kormányhivatal új eljárás lefolytatására nem kötelezhető.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.13. A helyi önkormányzati jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítása és jogalkotási kötelezettsége pótlása

1.) A kormányhivatal a helyi önkormányzat egyidejű tájékoztatása mellett kezdeményezi a Kúriánál a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását, ha a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta.

2.) Ha a helyi önkormányzat a Kúria által megadott határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a kormányhivatal a *határidő leteltét követő harminc napon belül* kezdeményezi a Kúriánál a mulasztás kormányhivatal által történő orvoslásának az elrendelését.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

3. A törvényességi felügyelet eszközei

3.13. A helyi önkormányzati jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítása és jogalkotási kötelezettsége pótlása

A kormányhivatal vezetője a rendeletet a *helyi önkormányzat* nevében, az *önkormányzati rendeletre irányadó szabályok szerint alkotja meg* azzal, hogy a rendeletet a kormányhivatal vezetője írja alá és a Magyar Közlönyben kell kihirdetni.

A kihirdetett rendeletet a kormányhivatal megküldi a helyi önkormányzatnak. A jegyző gondoskodik a kihirdetett rendeletnek a szervezeti és működési szabályzatban az önkormányzati rendeletek kihirdetésére meghatározott szabályokkal azonos módon történő közzétételéről.

A kormányhivatal vezetője által a helyi önkormányzat nevében megalkotott rendelet helyi önkormányzati rendeletnek minősül azzal, hogy annak módosítására és hatályon kívül helyezésére a helyi önkormányzat kizárólag a következő önkormányzati választást követően jogosult, ez idő alatt a módosításra a kormányhivatal vezetője jogosult.

II. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNYBEN

4. Felhatalmazó rendelkezés

- 1.) Felhatalmazást kap a **Kormány**, hogy rendeletben állapítsa meg: a helyi önkormányzatok *törvényességi felügyeletének részletes szabályait*.
- 2.) Felhatalmazást kap a **helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter**, hogy az *önkormányzati rendeletnek és a jegyzőkönyvnek a kormányhivatal részére történő megküldése rendjét rendeletben szabályozza*.

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!